

FENIKS

RECYKLING Q

4(10)/2025

Temat numeru:
**Odpady,
czyli zasoby**

Innowacje

Damian Portka o idealizmie i pragmatyzmie w europejskiej elektromobilności. **Janusz Piechociński** o przełomowych statystykach dotyczących energii odnawialnej.

Głosy ekspertów

Prof. Jarosław Milewski o wykorzystaniu elektroodpadów do produkcji wodoru. **Krzysztof Zoła** o elektrycznym wytopie stali ze złomu.

Prawo

Wojciech Matysiak o obowiązkach związanych z emisjami do powietrza. **Krzysztof Kawczyński** o projekcie dotyczącym rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

FENIKS

RECYKLING

Spis treści

Obowiązki prawne związane z emisjami do powietrza - etap planowania	4
Wojciech Matysiak, specjalista ds. ochrony środowiska	
Wykorzystanie elektroodpadów do produkcji wodoru	6
prof. Jarosław Milewski, Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej	
Słońce i wiatr kontra węgiel. Czy to już przełom?	9
Janusz Piechociński, Izba Przemysłowo-Handlowa Polska-Azja	
Nadchodzi nowy model ROP (część 2)	11
Krzysztof Kawczyński, Krajowa Izba Gospodarcza	
Między idealizmem a pragmatyzmem - jak Europa szuka równowagi energetycznej	14
Damian Portka, prezes EDAG Engineering Polska	
Hutnictwo ekologiczne	15
Krzysztof Zoła, dyrektor finansowy, członek zarządu Cognor Holding SA	
Nowe wdrożenia	17
Piotr Ciężak, dyrektor handlowy Feniks Recykling Sp. z o.o.	
Uczniowie i seniorzy o recyklingu	18
Konkurs	
Zdrowie na święta	21
Anna Hiszpańska-Małek, ekspert ds. ochrony środowiska, psychodietetyk	
Ludzie Feniks	23
Aktualności	24
Ekoinnowacje	27

Na okładce Grand Prix w konkursie „Eko-Gwiazdka”, praca Anny Sokoliuk z firmy Lear Pruszków

Prof. Jarosław Milewski

„Badania potwierdzają, że katalizator z recyklingu odpadów niklowych znacznie poprawia efektywność węglanowego ogniwa paliwowego zasilanego metanem, oferując ekonomiczną alternatywę dla konwencjonalnych rozwiązań. Podejście to wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym, redukując emisje i koszty produkcji [...]. W Polsce integracja tej technologii z instalacjami odnawialnych źródeł energii może zmniejszyć zależność od importu niklu, którego globalne rezerwy są skoncentrowane w Afryce i Australii”. s. 6

Janusz Piechociński

„Dynamiczny rozwój odnawialnych źródeł energii zwiększył udział energii słonecznej w światowym miksie energetycznym [...]. Jest to wynik rekordowych inwestycji w nowe moce wytwórcze. Tylko w ciągu pierwszego półrocza zainstalowano 380 GW, co stanowi wzrost o 64% rok do roku. Energetyka wiatrowa również odnotowała przyrost produkcji, dodając 97 TWh (+7,7%) i zwiększając swój światowy udział do 9,2%. W rezultacie po raz pierwszy odnawialne źródła wyprodukowały więcej prądu (5072 TWh) niż węgiel (4896 TWh)”. s. 9

Krzysztof Zoła

„Fundamentem naszego ekologicznego modelu działania jest technologia elektrycznego pieca łukowego (EAF). To metoda przyjazna środowisku w przeciwieństwie do tradycyjnego wytopu stali z rudy żelaza przy udziale koksu. Topienie złomu dzięki energii łuku elektrycznego oznacza elastyczność produkcyjną, niższe koszty odtworzeniowe i remontowe, łatwiejsze osiągnięcie wysokiej czystości stali oraz – co ma dla nas szczególne znaczenie – nieporównanie mniejszy wpływ na środowisko. W naszej ocenie – to technologia przyszłości”. s. 15

Nie spoczywamy na laurach

Andrzej Kopeć
prezes zarządu Feniks
Recykling Sp. z o.o.

Przed nami czas Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Niech wypełnią go serdeczne spotkania w beztroskiej atmosferze, niech nie zabraknie przestrzeni ani na głębokie rozmowy, ani na szczery śmiech. Wigilijny wieczór byłby niepełny bez prezentów, a sylwester – bez hucznej zabawy.

Pod koniec roku chyba wszyscy spoglądamy wstecz, na minionych dwanaście miesięcy. Dla nas wyjątkowo przyjemnym momentem podsumowania dotychczasowych wysiłków stała się ceremonia wręczenia nagród w konkursie Puchar Recyklingu Krajowej Izby Gospodarczej. W czasie 29. Kongresu Ochrony Środowiska ENVICON, który odbył się 2 i 3 grudnia 2025 roku w Łodzi, otrzymaliśmy piękną statuetkę i jeszcze piękniejszą laudację. Padają tam ważne słowa: „Kluczową rolę odgrywa tu zespół doświadczonych specjalistów i pracowników, których kompetencje i zaangażowanie przekładają się na realną wartość dla klientów”. Nie sposób trafniej wskazać źródła każdego, małego lub dużego naszego sukcesu. Laudację pozwalamy sobie przytoczyć w całości na stronie 24. Dla nas będzie inspiracją do dalszych starań. Zapewniam, że nie spoczywamy na laurach.

Innowacja, ekologia, recykling niejedno mają imię. W dziale PARTNER FENIKSA z przyjemnością prezentujemy profil działania firmy Cognor Holding SA, która łączy te trzy sprawy w produkcji stali. Jak to możliwe? Zachęcam, by sprawdzić na stronie 15.

Niezwykle interesujący jest także artykuł profesora **Jarosława Milewskiego** na temat wykorzystania elektroodpadów do produkcji wodoru. O obiecującej alternatywie można przeczytać na stronie 6.

Ważnego wątku innowacji dotyka również **Damian Portka**, ekspert w dziedzinie elektromobilności. Jak wskazuje, do jej najważniejszych wyzwań należy dziś zdolność do ponownego wykorzystywania własnych zasobów. Więcej na stronie 14.

Janusz Piechociński podsumowuje stan rozwoju odnawialnych źródeł energii. Jak zaznacza, w 2025 roku po raz pierwszy wzrost produkcji energii słonecznej i wiatrowej przewyższył wzrost światowego zapotrzebowania na prąd. Szczegóły na stronie 9.

A o tym, jak bardzo różnie można postrzegać ekologię i recykling, przekonały nas wyniki konkursu na esej, skierowanego do licealistów i do słuchaczy uniwersytetu trzeciego wieku. Zebrane plony konkursowe, naprawdę interesujące, omówiliśmy w tekście na stronie 18.

Ważny wymiar ekologiczny, choć nie tylko taki, mają dyskusje wokół kształtu przepisów o rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W bieżącym numerze magazynu prezentujemy dokończenie artykułu **Krzysztofa Kawczyńskiego**, który bierze pod lupę między innymi obawy o sprzeczność projektowanych przepisów z prawodawstwem krajowym i wspólnotowym (s. 11).

A skoro o przepisach mowa – w dziale PRAWO **Wojciech Matysiak** publikuje pierwszą część artykułu szczegółowo charakteryzującego obowiązki przedsiębiorcy związane z emisjami do powietrza. Ekspert zaczyna od etapu planowania inwestycji, być może kluczowego w całej sprawie. Szerzej na stronie 3.

I za nami, i przed nami moc wyzwań. Po fundamentalnych zmianach w połowie roku Feniks nabiera nowej dynamiki. Więcej o tym, co działo się u nas w ostatnim czasie i z czym wchodzimy w nowy rok, pisze dyrektor handlowy **Piotr Ciężak** (s. 17).

Siłą w działaniu – tak jak napisano w laudacji Pucharu Recyklingu – niezmiennie są znakomici ludzie. Tacy jak bohater nowego odcinka cyklu CZŁOWIEK FENIKSA **Bartłomiej Piotrowski**, silny i duchem, i ciałem. Sylwetka na stronie 23.

Przed nami czas Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Niech wypełnią go serdeczne spotkania w beztroskiej atmosferze, niech nie zabraknie przestrzeni ani na głębokie rozmowy, ani na szczery śmiech. Wigilijny wieczór byłby niepełny bez prezentów, a sylwester – bez hucznej zabawy. Ale i w trakcie przygotowań do świąt warto pamiętać o właściwym wykorzystaniu zasobów – autentycznie służącym dobru nas samych bez niepotrzebnych obciążeń dla środowiska. W jaki sposób, podpowiada **Anna Hiszpańska-Malek** na stronie 21.

A mnie pozostaje życzyć Państwu udanej lektury – i pięknych świąt!

Wojciech Matysiak
specjalista ds. ochrony
środowiska

Obowiązki prawne związane z emisjami do powietrza – etap planowania

Zakładanie nowej działalności przemysłowej lub usługowej to nie tylko wyzwanie techniczne i finansowe, lecz również prawne. Każde przedsięwzięcie, w którego ramach dochodzi do wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, podlega rygorom Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz. 1973) oraz licznych aktów wykonawczych. Zrozumienie tych obowiązków już na etapie planowania inwestycji pozwala uniknąć kosztownych błędów, opóźnień w uzyskaniu pozwoleń i ryzyka kar administracyjnych.

W artykule przedstawiamy, jakie przepisy mają zastosowanie na poszczególnych etapach tworzenia nowej firmy: od koncepcji przez projekt i budowę po uruchomienie instalacji i rozpoczęcie eksploatacji.

Etap planowania – decyzja środowiskowa i ocena oddziaływania na środowisko

Świadome planowanie to klucz do zgodności z przepisami ochrony środowiska. System prawny dotyczący emisji do powietrza ma charakter zintegrowany, łączy przepisy ogólne Prawa ochrony środowiska z licznymi rozporządzeniami, które stosuje się na kolejnych

W nowym cyklu artykułów wyjaśniamy, jak stosować prawo ochrony środowiska na etapie inwestycji, a następnie prowadzenia działalności. W pierwszej części omówimy etap planowania.

etapach inwestycji. Dla przedsiębiorcy oznacza to konieczność zaplanowania kwestii środowiskowych już w fazie koncepcyjnej projektu. Ujęcie wymagań emisyjnych w harmonogramie budowy i finansowaniu inwestycji pozwala uniknąć ryzyka, że gotowy obiekt nie otrzyma pozwolenia na eksploatację.

Pierwszym obowiązkiem inwestora jest ustalenie, czy planowane przedsięwzięcie może znacznie (w ustawie: „znacząco”) oddziaływać na środowisko. Kwalifikacji dokonuje się na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839). Rozporządzenie to określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacznie oddziaływać na środowisko, rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacznie oddziaływać na środowisko oraz sytuacje, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa wyżej.

Jeżeli planowany zakład znajduje się w wykazie przedsięwzięć „zawsze znacząco oddziałujących” lub „potencjalnie znacząco oddziałujących”, inwestor musi uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (DUŚ). Jej podstawą prawną są przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Różnice w procedurze uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach między przedsięwzięciami „zawsze znacząco oddziałującymi na środowisko”, a „potencjalnie znacząco oddziałującymi” są spore i wynikają bezpośrednio z zapisów wspomnianej wyżej ustawy. Poniżej przedstawiam szczegółowe omówienie różnic proceduralnych między obiema kategoriami.

Przedsięwzięcia „zawsze znacząco oddziałujące na środowisko”

Inwestor zawsze musi dołączyć do wniosku o wydanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 66 ustawy). Raport obejmuje między innymi:

- opis technologii, źródeł emisji i sposobów ograniczania zanieczyszczeń,
- analizę wariantów lokalizacyjnych,
- ocenę wpływu na powietrze, wodę, glebę, klimat akustyczny, krajobraz i zdrowie ludzi,
- opis środków kompensacyjnych i monitoringu.

Organ prowadzący postępowanie (wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w określonych sytuacjach – regionalny dyrektor ochrony środowiska), zawsze przeprowadza pełną ocenę oddziaływania na środowisko (OOŚ) z udziałem społeczeństwa.

W postępowaniu obligatoryjnie uczestniczą organy opiniujące i uzgadniające: regionalny dyrektor ochrony środowiska (RDOŚ), państwowy powiatowy inspektor sanitarny (PPIS), a w razie potrzeby również dyrektor zarządu gospodarki wodnej czy dyrektor parku narodowego.

Przedsięwzięcia „potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko”

Wnioskodawca składa kartę informacyjną przedsięwzięcia (KIP), zamiast raportu. Karta to dokument uproszczony (art. 62a ustawy), zawierający między innymi dane o charakterze inwestycji, wielkości emisji, zużyciu surowców i energii oraz sposobach ograniczania oddziaływań. Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia organ prowadzący (najczęściej wójt, burmistrz, prezydent miasta) występuje o opinie do regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, a następnie podejmuje decyzję, czy:

- konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenie raportu,
- nie ma potrzeby przeprowadzenia takiej oceny (art. 63 ustawy).

Jeśli organ uzna, że przedsięwzięcie może znacznie oddziaływać na środowisko, wydaje postanowienie o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – wtedy procedura przebiega dalej analogicznie jak dla przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko. Jeśli zaś uzna, że ocena taka nie jest konieczna, wydaje decyzję środowiskową na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia.

W decyzji środowiskowej ustala się między innymi:

- lokalizację przedsięwzięcia względem zabudowy i obszarów chronionych,
- charakter i wielkość planowanych emisji do powietrza,
- środki techniczne ograniczające emisje,
- zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Dokument ten stanowi punkt wyjścia dalszych procedur administracyjnych – stanowi załącznik do wniosku o pozwolenie na budowę, a następnie podstawę uzyskania pozwoleń emisyjnych lub zintegrowanych.

Po uzyskaniu decyzji środowiskowej inwestor powinien określić, czy planowana instalacja będzie wymagała pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, zgłoszenia, czy pozwolenia zintegrowanego. Jest to ważne, aby przed zakończeniem i oddaniem do użytkowania inwestycji rozpocząć działania niezbędne do pozyskania decyzji związanych z eksploatacją – dla instalacji, dla których jest to wymagane prawem.

Pierwszym obowiązkiem inwestora jest ustalenie, czy planowane przedsięwzięcie może znacznie oddziaływać na środowisko.

TECHNOLOGIA

prof. Jarosław Milewski
Kierownik Zakładu Maszyn
i Urządzeń Energetycznych
Wydział Mechaniczny
Energetyki i Lotnictwa
Politechniki Warszawskiej

Wykorzystanie elektroodpadów do produkcji wodoru

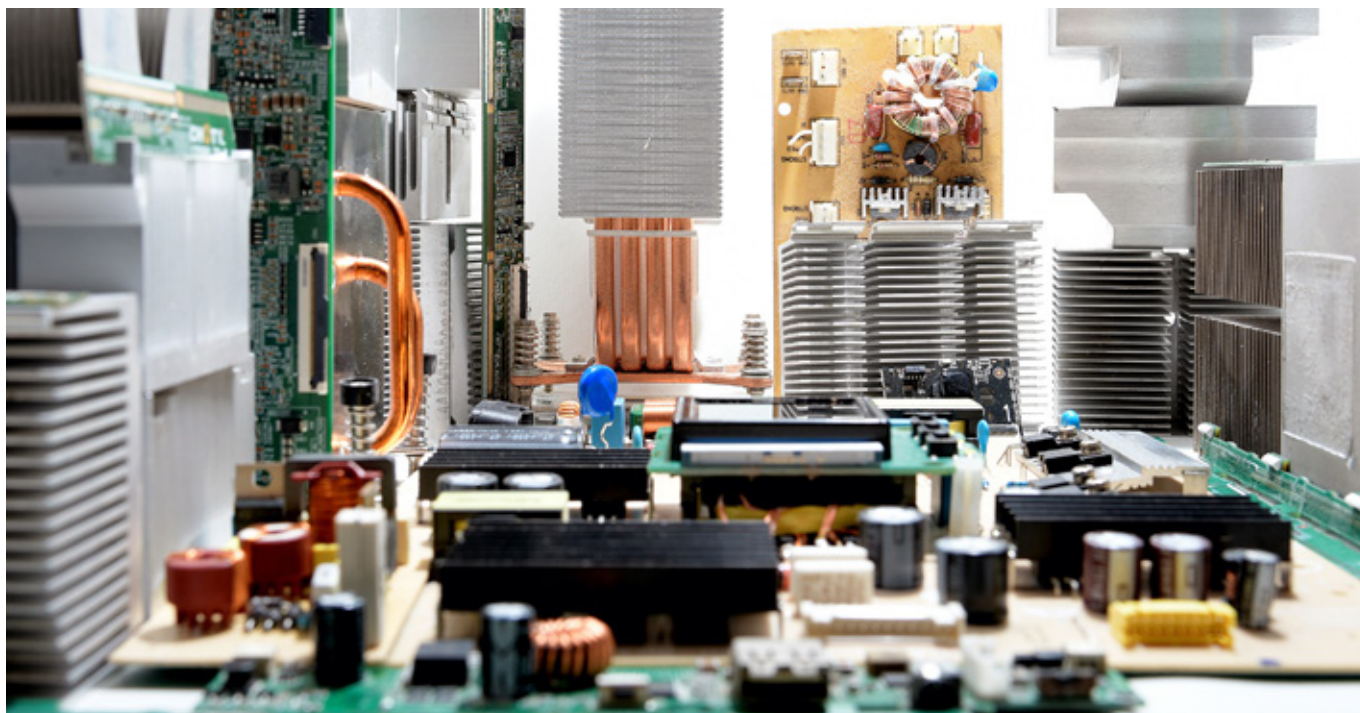
Wodór – jako nośnik energii o niskiej emisji dwutlenku węgla – może być wytwarzany w procesie reformingu parowego metanu (*steam methane reforming*, SMR), który jest reakcją endotermiczną wymagającą katalizatora. Tradycyjne katalizatory, oparte na metalach szlachetnych (na przykład rod, ruten), charakteryzują się wysokimi kosztami i podatnością na dezaktywację. Badania zespołu z Politechniki Warszawskiej dotyczyły zastosowania katalizatora wytworzonego z recyklingu odpadów niklowych powstających przy produkcji elektrod do węglanowych ogniw paliwowych (*molten carbonate fuel cells*, MCFC). Podejście to umożliwia wewnętrzny rozkład metanu do wodoru, poprawiając efektywność konwersji energii przy jednoczesnej redukcji odpadów przemysłowych. Biorąc pod uwagę zasoby gazu ziemnego w Polsce, technologia ta wspiera dywersyfikację energetyczną i zmniejsza zależność od importu surowców.

Zalety ekologiczne recyklingu niklu obejmują ograniczenie eksploatacji rud, redukcję emisji dwutlenku węgla i zmniejszenie zanieczyszczeń wodnych, co potwierdzają technologie odzysku z baterii, osiągające do 95% efektywności recyklingu metali. Ekonomicznie umożliwia to obniżenie kosztów produkcji katalizatorów o kilkadziesiąt procent, wspierając rozwój sektora odnawialnych źródeł energii.

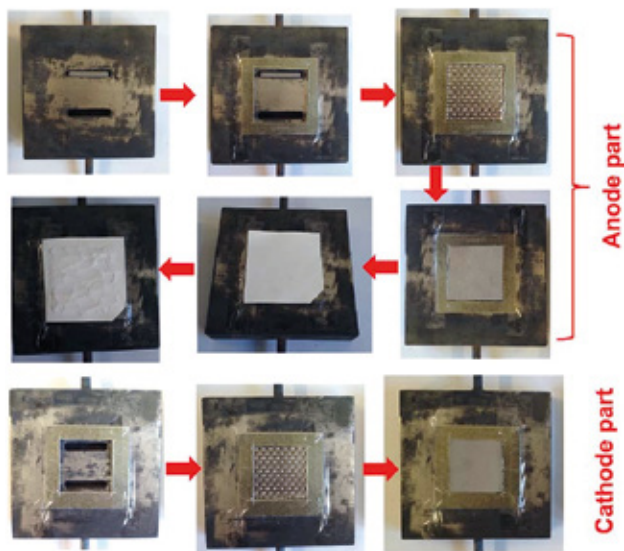
W obliczu ograniczonego dostępu do paliw kopalnych oraz wzrostu ich cen kluczowe wyzwanie stanowi rozwój alternatywnych technologii wytwarzania energii. Duże nadzieje badacze wiążą tu z wodorem. Zwłaszcza że ekologiczne paliwo może powstawać z wykorzystaniem elektroodpadów.

Zasada działania katalizatorów uzyskanych z recyklingu w węglanowych ogniach paliwowych

Węglanowe ogniwa paliwowe pracują w temperaturze 650–700°C, konwertując paliwa gazowe, takie jak metan, na energię elektryczną przez reakcje elektrochemiczne bez bezpośredniego spalania, co minimalizuje emisje. Centralnym procesem jest konwersja katalityczna metanu do wodoru: $\text{CH}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2 + \text{CO}$, zachodząca na anodzie z udziałem katalizatora. Ryzyko dezaktywacji katalizatora wynika z osadzania węgla (koksowania) oraz spiekania cząstek metalu.

Procedura montażu katalizatora w węglanowym ogniwie paliwowym

W badaniach wykorzystano katalizator na bazie niklu pochodzącego z odpadów produkcyjnych anod węglanowych ogniw paliwowych. Nikiel ma wysoką aktywność katalityczną, ale w czystej postaci potrzebuje temperatury powyżej 700°C, aby zapewnić optymalną konwersję. W praktyce katalizatory niklowe stosowane w reformingu parowym metanu pracują zwykle w zakresie 700–900°C przy stosunku pary do węgla (S/C) 2,5–3,0. W badaniach przeprowadzonych na Politechnice Warszawskiej katalizator pochodzący z recyklingu

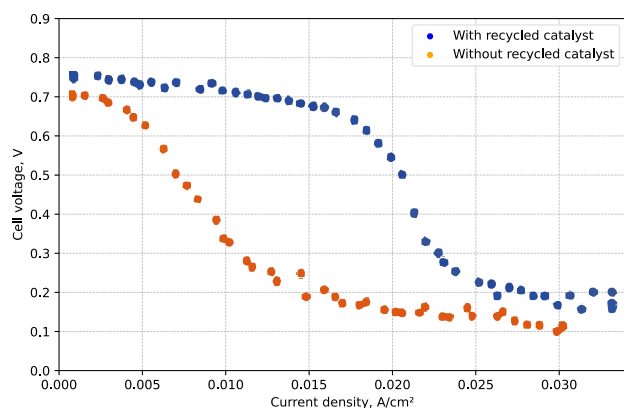
umieszczono w kanale anodowym ogniwa paliwowego, zwiększając powierzchnię aktywną reakcji i umożliwiając wewnętrzną konwersję. Profesor Jarosław Milewski, współautor badań opublikowanych w czasopiśmie „International Journal of Hydrogen Energy” (2023), podkreśla: „Recykling odpadów elektronicznych do katod MCFC pozwala na ponowne wykorzystanie metali ziem rzadkich, zapewniając zadowalającą wydajność przy obniżonych kosztach”.

Efektywność i udział katalizatora

Eksperymenty przeprowadzono na stanowisku testowym w Instytucie Techniki Ciepłej Politechniki Warszawskiej z ogniwem o powierzchni aktywnej 20,25 cm². Przy temperaturze 700°C i S/C = 2,0 charakterystyka prądowo-napięciowa z katalizatorem wykazała znaczną poprawę w porównaniu z konfiguracją bez katalizatora – napięcie w obwodzie otwartym wynosiło początkowo 0,97 V na metanie, stabilizując się po dodaniu pary wodnej. Osiągnięto wzrost efektywności o 20–30%.

Badania potwierdzają, że katalizator z recyklingu odpadów niklowych znacznie poprawia efektywność węglanowego ogniwa paliwowego zasilanego metanem, oferując ekonomiczną alternatywę dla konwencjonalnych rozwiązań.

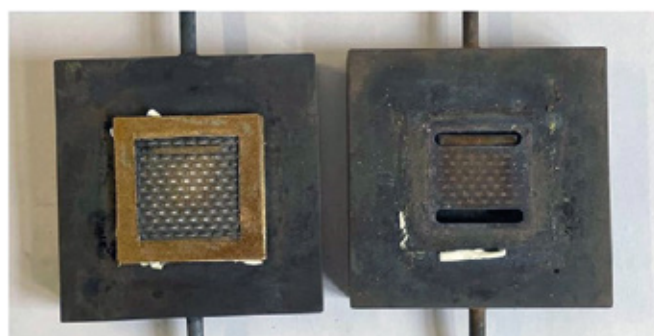

Charakterystyka pracy węglanowego ogniwa paliwowego z katalizatorem i bez katalizatora (im wyższe napięcie pracy, tym lepsza efektywność)

Bez katalizatora obserwowano słabą kinetykę konwersji, prowadzącą do szybkiego wyczerpania wodoru jako paliwa. Zastosowanie katalizatora z recyklingu zapobiegło osadzaniu węgla, co jest krytyczne dla stabilności długoterminowej. Temperatura 700°C okazała się jednak graniczną dla czystego niklu, z optymalnym zakresem 800–900°C dla wyższej konwersji, co wymaga dalszej optymalizacji wyposażenia. W zastosowaniach przemysłowych recykling odpadów niklowych pozwala obniżyć koszty nawet o 50% w porównaniu z komercyjnymi katalizatorami na bazie metali szlachetnych, co wspiera skalowalność technologii węglanowych ogniw paliwowych.

Perspektywy rozwoju technologii recyklingu w energetyce

Badania potwierdzają, że katalizator z recyklingu odpadów niklowych znacznie poprawia efektywność węglanowego ogniwa paliwowego zasilanego metanem, oferując ekonomiczną alternatywę dla konwencjonalnych rozwiązań. Podejście to wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym, redukując emisje i koszty produkcji. Ograniczona efektywność przy 700°C wskazuje konieczność podwyższenia temperatury operacyjnej do powyżej 800°C, co wymaga dalszych badań.

Wygląd węglanowego ogniwa paliwowego po badaniach: nie widać osadzonego węgla na elektrodzie

W Polsce integracja tej technologii z instalacjami odnawialnych źródeł energii może zmniejszyć zależność od importu niklu, którego globalne rezerwy są skoncentrowane w Afryce i Australii. Firmy specjalizujące się w recyklingu, takie jak Feniks Recykling, mogą przyczynić się do przetwarzania odpadów na komponenty energetyczne, generując nowe strumienie przychodów i jednocześnie chroniąc środowisko.

NAUKA I PRAKTYKA

Janusz
Piechociński
Izba Przemysłowo-
-Handlowa Polska-Azja

Słońce i wiatr kontra węgiel. Czy to już przełom?

Z opublikowanego przez think tank EMBER raportu *Global Electricity Mid-Year Insights 2025*, w którym przeanalizowano dane z osiemdziesięciu ośmiu państw odpowiadających łącznie za 93% światowego zapotrzebowania na energię, wynika, że w pierwszej połowie 2025 roku zużycie energii elektrycznej wzrosło o 2,6% (+369 TWh). Całość wzrostu została z nawiązką pokryta przez rozwój energetyki słonecznej i wiatrowej, które łącznie zaspokoiły 109% nowego popytu. W pierwszym półroczu produkcja energii ze słońca wzrosła o 306 TWh (31% rok do roku), zaspokajając 83% globalnego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną.

Dynamiczny rozwój odnawialnych źródeł energii zwiększył udział energii słonecznej w światowym miksie energetycznym do 8,8% – wzrost z 6,9% w pierwszej połowie 2024 roku. Jest to wynik rekordowych inwestycji w nowe moce wytwórcze. Tylko w ciągu pierwszego półrocza zainstalowano 380 GW, co stanowi wzrost o 64% rok do roku. Energetyka wiatrowa również odnotowała przyrost produkcji, dodając 97 TWh (+7,7%) i zwiększając swój światowy udział do 9,2%. W rezultacie po raz pierwszy odnawialne źródła wyprodukowały więcej prądu (5072 TWh) niż węgiel (4896 TWh). Udział odnawialnych źródeł energii w światowym miksie osiągnął 34,3%, podczas gdy udział węgla spadł do 33,1%. Łączna produkcja z paliw kopalnych nieznacznie zmalała – o 27 TWh (-0,3%), dzięki czemu światowe emisje dwutlenku węgla w energetyce się ustabilizowały, spadając o zaledwie 12 MtCO₂. Bez rozwoju energetyki słonecznej i wiatrowej emisje wzrosłyby o około 236 MtCO₂.

W pierwszej połowie 2025 roku doszło do historycznej zmiany w światowej energetyce – po raz pierwszy wzrost produkcji energii słonecznej i wiatrowej przewyższył wzrost światowego zapotrzebowania na prąd. I to aż o dziewięć punktów procentowych.

Miks energetyczny pod lupą

W Chinach zapotrzebowanie na energię elektryczną wzrosło o 4,2% (+198 TWh), ale zostało w całości przewyższone przez wzrost produkcji energii słonecznej, wiatrowej i jądrowej. Na Państwo Środka przypadało w omawianym okresie 55% światowego wzrostu produkcji energii słonecznej i 82% światowego wzrostu energii wiatrowej, co doprowadziło do spadku produkcji energii z węgla o 56 TWh oraz redukcji emisji z sektora energetycznego o 46 MtCO₂.

W Indiach wzrost udziału czystej energii był ponadtrzykrotnie większy niż wzrost popytu. Sprzyjające warunki atmosferyczne utrzymały wzrost zapotrzebowania na niskim poziomie 1,3% (+12 TWh). Jednocześnie kraj ten odnotował największe w historii półroczne

wzrosty w produkcji energii zarówno słonecznej (+17 TWh), jak i wiatrowej (+11 TWh). Dynamika rozwoju odnawialnych źródeł energii pozwoliła na spadek produkcji z paliw kopalnych o 29 TWh, co zmniejszyło emisje o 24 MtCO₂.

W Stanach Zjednoczonych odnotowano wzrost emisji. Silny wzrost popytu o 3,6% (+76 TWh) przewyższył wzrost czystej energii, która zaspokoiła zaledwie 65% tego przyrostu. Niedobór uzupełniono zwiększeniem produkcji energii z węgla, która wzrosła o 51 TWh (+17%). Było to częściowo spowodowane zastępowaniem gazu węglem z powodu wyższych cen gazu, co doprowadziło do wzrostu emisji z sektora energetycznego o 33 MtCO₂ (+4,3%).

W Unii Europejskiej doszło do wzrostu emisji (+13 MtCO₂). Chociaż europejska produkcja energii słonecznej znacznie wzrosła – o 37 TWh, to spadek produkcji energii wiatrowej (-21 TWh) i wodnej (-33 TWh) zrównoważył ten przyrost, co wynikało z niekorzystnych warunków pogodowych.

Tak szybko jak trzeba

Świat jest w kluczowym punkcie zwrotnym, a czysta energia rozwija się obecnie na tyle szybko, by pokrywać rosnące światowe zapotrzebowanie na elektryczność. Jednocześnie odnotowujemy rekordowe ocieplenie i najwyższe stężenia dwutlenku węgla w historii.

Według opublikowanego w listopadzie 2025 roku, przed COP30, raportu Światowej Organizacji Meteorologicznej *State of the Global Cli-*

mate Update 2025 rok może być drugim lub trzecim najcieplejszym rokiem w historii pomiarów. Poprzedni rok został oficjalnie uznany za rekordowo ciepły, a stężenie gazów cieplarnianych osiągnęło najwyższe wartości. Z raportu tego wynika, że trend ocieplenia się utrzymuje. Średnia temperatura przy powierzchni Ziemi w okresie od stycznia do sierpnia 2025 roku była o 1,42°C wyższa od średniej sprzed epoki przemysłowej. W ubiegłym roku wzrost wyniósł 1,55°C i był to najcieplejszy rok w sto siedemdziesięciopięcioletnim okresie obserwacji. Raport wskazuje także, że stężenie gazów cieplarnianych oraz zawartość ciepła w oceanach, które osiągnęły rekordowe poziomy w 2024 roku, w tym roku nadal rosły. Naukowcy Światowej Organizacji Meteorologicznej podkreślają, że mimo to ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5°C do końca stulecia jest jeszcze możliwe.

**Świat jest w kluczowym punkcie zwrotnym,
a czysta energia rozwija się obecnie na
tyle szybko, by pokrywać rosnące światowe
zapotrzebowanie na elektryczność.**

BIZNES

Krzysztof
Kawczyński
Krajowa Izba
Gospodarcza

Nadchodzi nowy model ROP (część 2)

Krajowa Izba Gospodarcza formułuje obawy co do niezgodności rozwiązań zaproponowanych w ministerialnym projekcie ustawy z prawodawstwem krajowym i wspólnotowym oraz uwagi o charakterze systemowym.

W zakresie **możliwego naruszenia przepisów prawa Unii Europejskiej** wskazano między innymi:

- Projekt ustawy nie zabezpiecza wpłacanych przez przedsiębiorców środków (obowiązkowych danin) przed ich wykorzystaniem przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w innych celach niż realizacja efektywnej zbiórki i recyklingu oraz pozbawia przedsiębiorców wprowadzających wpływ na sposób zarządzania systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Minister klimatu i środowiska będzie ustalał w rozporządzeniu udziały we wpływach z opłaty opakowaniowej przeznaczane na zadania Funduszu. Jednocześnie brak jest monitoringu i transparentności działań Funduszu w zakresie zarządzania systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta.
- Proponowany operator systemu (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) nie będzie wymagał weryfikacji podobnej do procesu wydawania zezwoleń i nie musi spełniać rygorystycznych zabezpieczeń co do posiadanych środków finansowych czy struktury organizacyjno-prawnej. W praktyce Fundusz sam będzie ustalał zasady swojej organizacji i uzgadniał je z Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

W połowie sierpnia 2025 roku Ministerstwo Klimatu i Energii opublikowało projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, wprowadzający zupełnie nowy model rozszerzonej odpowiedzialności producenta w Polsce. Wskazane w nim rozwiązania budzą wiele wątpliwości. Również co do sprzeczności z przepisami unijnymi.

- Zgodnie z projektem ustawy stawki opłaty opakowaniowej dla poszczególnych kategorii materiałowych opakowań mają być ustalone przez ministra właściwego do spraw klimatu w rozporządzeniu do ustawy. Oznacza to, że producenci nie będą mieli realnego wpływu na sposób ich ustanawiania, a w praktyce – na wysokość ponoszonych opłat opakowaniowych.

W zakresie **naruszenia dobrej praktyki legislacyjnej lub przepisów prawa krajowego** wskazano między innymi:

- Konieczne jest rzetelne zweryfikowanie, czy projekt ustawy jest zgodny z przepisami polskimi, szczególnie w obszarze podnoszonych powyżej wątpliwości co do struktury i wysokości kosztów (proporcjonalność, dystrybucja), braku praktycznej kontroli nad zarządzaniem systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy charakteru ponoszonych opłat.

- Nakładanie na podmioty gospodarcze opłaty opakowaniowej jako daniny publicznej jest procesem ściśle sformalizowanym. Artykuł 217 konstytucji wymaga, aby w ustawie uregulować wszystkie istotne elementy stosunku daninowego. W projekcie przewidziano uznaniowość oraz fakultatywność w działaniu ministra („Minister [...] może...”). Okoliczności te należy uznać za istotne elementy konstrukcyjne daniny, które powinny być uregulowane w akcie rangi ustawowej.
- Zdaniem Krajowej Izby Gospodarczej, swoboda decyzyjna pozostawiona ministrowi, między innymi w określaniu wysokości wkładów finansowych wprowadzających w ramach systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, zależnych od ekomodulacji, jest zbyt szeroka, a zaproponowany w projekcie mechanizm finansowania systemu nie spełnia wymogów dyrektywy ramowej w zakresie zapewnienia, że wkłady finansowe producentów nie przekroczą uzasadnionych kosztów gospodarowania odpadami opakowaniowymi. Projekt ogólnie daje zbyt szeroki zakres zagadnień ustalanych w rozporządzeniach do ustawy.
- Uwzględniając przymusowy, jednostronny, bezzwrotny i pieniężny charakter opłaty opakowaniowej oraz przeznaczenie jej na cele publiczne, określenie opłaty opakowaniowej jako daniny publicznej (a w praktyce paropodatku) pozostaje w zasadzie bezsporne.
- Projekt przewiduje nadzwyczajnie surowe sankcje finansowe, nieproporcjonalne do potencjalnych naruszeń po stronie przedsiębiorców, a jednocześnie nie zawiera precyzyjnego określenia sposobu przeznaczenia środków pochodzących z wpływów z opłaty opakowaniowej.
- Projekt ustawy w obecnym kształcie nie wprowadza istotnej poprawy w systemie gospodarki odpadami opakowaniowymi, zwłaszcza nie wprowadza skutecznego mechanizmu poprawy selektywnej zbiórki, recyklingu i ponownego użycia przez przemysł odpadów opakowaniowych.
- Projekt uniemożliwia przedsiębiorcom wprowadzającym produkty w opakowaniach wzięcie odpowiedzialności za odpady powstające z wprowadzanych przez nich produktów. Wprowadzający ma płacić opłatę opakowaniową, ale nie będzie miał wpływu na to, jak będzie prowadzona gospodarka odpadami opakowaniowymi przez zbierających i przetwarzających odpady. Obciążenie wprowadzających obowiązkami, bez dania narzędzi do ich realizacji, jest nie tylko niesprawiedliwe, ale także łamie podstawowe zasady państwa prawa: nie można ponosić odpowiedzialności za działania innych, jeśli na te działania nie ma się żadnego wpływu.
- Projekt nie przewiduje skutecznych narzędzi mających na celu podnoszenie ilości i jakości zbieranych odpadów opakowaniowych przez gminy. Nie wprowadza również żadnych narzędzi, na podstawie których weryfikowana byłaby sprawozdawczość gmin oraz podmiotów te gminy obsługujących w zakresie ponoszonych przez nie kosztów.
- Projekt w przedstawionym kształcie może naruszać swobodę działalności gospodarczej, zgodnie z którą „podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach” (art. 2 Prawa przedsiębior-

Dwa słowa podsumowania

- Projekt ustawy przekazuje bardzo szeroki zakres kompetencyjny organom administracji publicznej oraz podmiotom przez nie nadzorowanym, kontrolowanym lub kierowanym, przy jednoczesnym niskim (fasadowym) poziomie udziału czynnika społecznego. Udzielenie tak silnych kompetencji instytucjom publicznym – przy braku dialogu z rynkiem, co jest minimalnym wymaganiem dla systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta przewidzianym w art. 8a ust. 6 znowelizowanej dyrektywy ramowej – pozbawia system przejrzystości i odbiera producentom (jako finansującym ten system) realny wpływ na realizację obowiązków związanych z rozszerzoną odpowiedzialnością producenta.

ców). Projekt przewiduje bowiem konieczność odprowadzenia do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej opłaty opakowaniowej bez żadnego uzasadnienia, dlatego organizacje odzysku akurat opłatę w takiej wysokości musiałyby odprowadzać za 2026 i 2027 rok.

- Projekt wprowadza także przepisy powodujące ponoszenie podwójnych kosztów gospodarowania odpadami. Z jednej strony wprowadzający są zobowiązani do wniesienia opłaty opakowaniowej na podstawie art. 198, z drugiej – do ponoszenia opłaty SUP na pokrywanie kosztów usuwania zanieczyszczeń z terenów publicznych wobec tych samych opakowań oraz ponoszenia kosztów utrzymania systemu kaucyjnego.
- Projekt nie gwarantuje wypłacania środków różnym beneficjentom na pokrywanie kosztów zagospodarowania i recyklingu odpadów opakowaniowych. Wpłata środków ma nastąpić na podstawie zatwierdzenia wniosku i pozytywnego, załączonego do niego sprawozdania biegłego rewidenta z przeprowadzenia usługi atestacyjnej. Wniosek ma oceniać pracownik Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według niejawnych zasad działania organizacji rozszerzonej odpowiedzialności producentów opakowań.

Krajowa Izba Gospodarcza podtrzymuje wcześniej deklarowaną gotowość do współpracy i dialogu w wypracowaniu oraz we wdrożeniu niezwykle ważnych dla całej gospodarki i rynku wymagań Unii Europejskiej dla systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Rozwiązania prawne muszą być jednak w pełni zgodne z zapisanymi w znowelizowanej dyrektywie odpadowej oraz w rozporządzeniu w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych podstawowymi zasadami: celowością, efektywnością, proporcjonalnością i adekwatnością, oraz szanujące fundamentalne postanowienia prawa. Muszą także służyć przede wszystkim środowisku przez zapewnienie lepszej, bardziej efektywnej i przejrzystej gospodarki odpadami opakowaniowymi. Krajowa Izba Gospodarcza stoi na stanowisku, że istotą rozszerzonej odpowiedzialności producenta jest nie tylko ponoszenie określonych kosztów, lecz również zapewnienie, aby wpłaty od wprowadzających wyroby w opakowaniach nie tylko odzwierciedlały rzeczywiste koszty zbierania i zagospodarowania odpadów opakowaniowych, ale także podnosiły jakość selektywnej zbiórki oraz proces sortowania i recyklingu. Rozszerzona odpowiedzialność producenta i związane z nią zaangażowanie finansowe wprowadzających powinny być postrzegane jako długoterminowa inwestycja we właściwą gospodarkę opakowaniami: przydatność do

ponownego wykorzystania, do recyklingu w skali o wysokiej jakości czy zawartości surowca wtórnego. Taki właśnie powinien być skutek środowiskowy ponoszonych przez wprowadzających kosztów.

Istnieją również zasadne obawy, że ustawa w proponowanej wersji nie zmniejszy obciążenia dla mieszkańców z tytułu gospodarki odpadami w gminach, ponieważ obecny system komunalny pozostanie dysfunkcyjny, co w połączeniu z ustawicznymi nowelizacjami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach będzie skutkowało rosnącymi wciąż kosztami dla obywateli. Zagrożona jest również realizacja zobowiązań międzynarodowych Polski, do których projekt tak często się odwołuje, a wysokie cele recyklingu ustanowione dyrektywami i rozporządzeniem w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych będą poważnie zagrożone.

Dlatego Krajowa Izba Gospodarcza apeluje o gruntowne zmodyfikowanie – we współpracy i dialogu ze wszystkimi uczestnikami rynku – proponowanego modelu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, uwzględniającego skuteczne, a przede wszystkim sprawiedliwe rozwiązania systemowe. Wprowadzający wyroby w opakowaniach w takich pracach z pewnością powinni uczestniczyć.

Projekt przekazuje bardzo szeroki zakres kompetencyjny organom administracji publicznej oraz podmiotom przez nich nadzorowanym, kontrolowanym lub kierowanym, przy jednoczesnym niskim (fasadowym) poziomie udziału czynnika społecznego.

BMW i.

 HYUNDAI

JoongAng Control

HPNE POWER LINE SYSTEMS

BIZNES

Damian Portka
prezes EDAG
Engineering Polska

Między idealizmem a pragmatyzmem – jak Europa szuka równowagi energetycznej

Elektromobilność dojrzewa – z entuzjastycznej wizji przechodzi w etap stabilizacji i odpowiedzialnego bilansowania technologii, ekonomii oraz dostępności zasobów.

Ostatnie miesiące przyniosły wyraźną zmianę nastrojów w europejskiej elektromobilności. Decyzje koncernów BMW, Stellantis czy Volkswagen o wydłużeniu cyklu życia silników spalinowych pokazują, że transformacja energetyczna nie przebiega liniowo.

Geopolityka, rosnące ceny surowców i napięcia handlowe z Chinami ujawniły, jak bardzo europejski przemysł motoryzacyjny uzależnił się od globalnych łańcuchów dostaw. To korekta wynikająca z realiów gospodarczych, nie zmiana wizji. Elektromobilność dojrzewa – z entuzjastycznej wizji przechodzi w etap stabilizacji i odpowiedzialnego bilansowania technologii, ekonomii oraz dostępności zasobów. W związku z tym rośnie znaczenie rozwiązań związanych z drugim życiem baterii. Ponowne wykorzystanie akumulatorów w magazynach energii pozwala ograniczyć presję surowcową, wydłużyć cykl życia materiałów i zwiększyć odporność energetyczną regionu.

Europa staje dziś przed zadaniem zdefiniowania nowego pragmatyzmu technologicznego, w którym innowacja idzie w parze z odpornością, a rozwój elektromobilności – z umiejętnością ponownego wykorzystania własnych zasobów.

PARTNER FENIKSA

Krzysztof Zoła
dyrektor finansowy, członek
zarządu Cognor Holding SA

Hutnictwo ekologiczne

Cognor to producent wysokiej jakości wyrobów hutniczych. Od ponad trzech dekad rozwijamy kompetencje w zakresie produkcji i przetwarzania stali, stale dążąc do optymalnej efektywności naszych działań. Z dumą mogę podkreślić, że różnorodność naszych produktów oraz dywersyfikacja odbiorców wzmacniają naszą odporność na zmienną koniunkturę globalnego rynku.

Działalność opieramy na czterech filarach. Dywizja surowcowa odpowiada za zakup, przetwórstwo i oczyszczanie złomu stalowego. Dywizja produkcyjna przetwarza ten złom w kęsy stalowe,

*Wytop stali nie z rudy żelaza,
ale ze złomu topionego
w elektrycznych piecach łukowych,
to ekologiczna alternatywa
dla tradycyjnej technologii
wielkopiecowej. W ten sposób
działa Cognor Holding SA.*

czyli półprodukty, a następnie w wyroby gotowe – w tym mieści się również przetwórstwo złomów kolorowych w produkty finalne. Dywizja handlowa zajmuje się sprzedażą stali, kęsów, złomu oraz wyrobów kolorowych. Ponadto prowadzimy między innymi produkcję elektrod grafitowych, żelazostopów i materiałów ogniotrwałych, działalność deweloperską i odzysk materiałów niemetalicznych – od folii plastikowej po papier.

Silna pozycja firmy Cognor na rynku złomu w Polsce – w połączeniu z pionową integracją oraz własnym zakładem produkcji elektrod grafitowych – zapewnia nam stabilność dostaw surowca wsadowego oraz krytycznych materiałów. Działamy skutecznie nie tylko w kraju. Nasza aktywność obejmuje rynki Polski, Niemiec, Czech, Słowacji, Węgier, Rumunii, Litwy, Łotwy oraz Hiszpanii. To zakres geograficzny, w którym czujemy się pewnie i odpowiedzialnie.

Warto podkreślić, że jesteśmy jedynym przedsiębiorstwem hutniczym w Polsce w większości z polskim kapitałem. Firma sięga korzeniami 1990 roku, gdy Przemysław Sztuczkowski powołał niewielkie przedsiębiorstwo zajmujące się handlem złomem metali nieżelaznych. Dziś Cognor to spółka giełdowa, notowana od 1997 roku, z większościowym polskim kapitałem – ponad 56% udziałów posiada założyciel. EBITDA za 2023 rok wyniosła 235 808 000 złotych. To dowód, że wieloletnie inwestycje i konsekwentne reinwestowanie zysków przynoszą trwałe rezultaty.

Inwestycje – konsekwencja, która buduje skalę

Do największych sukcesów zaliczamy to, że Cognor Holding SA nieprzerwanie inwestuje w nowe technologie i modernizację zakładów. W Gliwicach w pierwszym kwartale 2023 roku wymieniliśmy piec EAF oraz urządzenia pomocnicze. Inwestycja o wartości około 100 milionów złotych zwiększyła nasze zdolności produkcyjne o co najmniej 155 tysięcy ton kęsów rocznie.

W Krakowie za około 330 milionów złotych zrealizowaliśmy całościową modernizację walcowni, dzięki czemu usunęliśmy wąskie gardła na poziomie 200 tysięcy ton mocy, ograniczyliśmy zużycie gazu ziemnego i zmniejszyliśmy emisje, zoptymalizowaliśmy koszty stałe oraz wprowadziliśmy nowy produkt: pręty zbrojeniowe w kręgach. Poprawa jakości i wydajności to kolejne oczywiste rezultaty.

Największym projektem ostatnich lat jest jednak inwestycja w Siemianowicach Śląskich – budowa najnowocześniejszej walcowni LSM w Europie. To inwestycja typu greenfield o wartości około 830 milionów złotych. Daje nam 450 tysięcy ton nowych mocy produkcyjnych, zastępując 198 tysięcy ton mocy w Zawierciu (z których realnie można było wykorzystywać około 80 tysięcy ton). Dzięki niej radykalnie obniżamy koszty stałe i zmienne, a także poprawiamy jakość, elastyczność i obsługę klienta. Równie duże znaczenie mają dla nas korzyści środowiskowe. Osiągamy je, wytapiając stal przy użyciu energii elektrycznej.

Ekologia i wydajność – nasz kierunek, nasza misja

Fundamentem naszego ekologicznego modelu działania jest technologia elektrycznego pieca łukowego (EAF). To metoda przyjazna środowisku w przeciwieństwie do tradycyjnego wytopu stali z rudy żelaza przy udziale koksu. Topienie złomu dzięki energii łuku elektrycznego oznacza elastyczność produkcyjną, niższe koszty odtworzeniowe i remontowe, łatwiejsze osiągnięcie wysokiej czystości stali oraz – co ma dla nas szczególne znaczenie – nieporównanie mniejszy wpływ na środowisko.

W naszej ocenie – to technologia przyszłości. Stawiamy na układ technologiczny, dzięki któremu jesteśmy w stanie wytwarzać stal z najmniejszym możliwym obciążeniem dla środowiska. W Krakowie obniżyliśmy zużycie gazu i energii o około 20%, w Siemianowicach – o około 40%. To dla nas nie tylko wynik ekonomiczny – to część odpowiedzi na wyzwania klimatyczne.

Model gospodarki obiegu zamkniętego realizujemy w praktyce, nie w deklaracjach. W ostatnim cyklu operacyjnym pozyskaliśmy 664 574 tony złomu, z czego 603 438 ton przetworzyliśmy wewnętrznie, sprzedając 91 647 ton odbiorcom zewnętrznym. Wyprodukowaliśmy 536 196 ton kęsów, przy czym 388 233 tony wykorzystaliśmy wewnątrz grupy, a 186 134 tony sprzedaliśmy. Wyroby gotowe osiągnęły poziom 349 185 ton, z czego 346 219 ton trafiło na rynek.

Działamy dziś – z myślą o jutrze

Jest jeszcze jeden ważny, niestety, bardzo aktualny wątek. W Stalowej Woli, gdzie prowadzimy zintegrowaną działalność hutniczą, powstaje stal wykorzystywana do produkcji pocisków artyleryjskich i blach pancernych dla pojazdów opancerzonych. Ten segment działalności pokazuje, że nowoczesna recyklingowa produkcja stali może służyć również bezpieczeństwu kraju.

Jako jedyne historycznie polskie przedsiębiorstwo hutnicze udowadniamy, że odwaga inwestycyjna, ekologiczna odpowiedzialność i pionowa integracja mogą tworzyć stabilny, nowoczesny i konkurencyjny biznes. Z dumą możemy powiedzieć: nasza firma była, jest i pozostanie silnym ogniwem polskiego przemysłu stalowego – zorientowanym na przyszłość, zbudowanym na recyklingu i technologii, a przede wszystkim na konsekwentnym dążeniu do doskonałości

Stawiamy na układ technologiczny, dzięki któremu jesteśmy w stanie wytwarzać stal z najmniejszym możliwym obciążeniem dla środowiska.

W FIRMIE

Piotr Ciężak
dyrektor handlowy Feniks
Recykling Sp. z o.o.

Nowe wdrożenia

Właśnie zakończyliśmy pierwszy etap wdrożenia. Z dniem 1 grudnia rozpoczęliśmy obsługę dwóch fabryk. To duże przedsięwzięcie organizacyjne, wymagające skoordynowanej pracy wielu osób i intensywnych przygotowań. Przed nami kolejny krok. Od 1 stycznia rozpoczynamy obsługę trzeciej fabryki oraz magazynów, domykając cały zakres kontraktu.

W czwartym kwartale 2025 roku odebraliśmy od klientów niemal 40 tysięcy ton odpadów, z czego 10 tysięcy ton trafiło do naszych instalacji w Kaskach i Boleszynie, gdzie zostały poddane procesom przetwarzania. Łącznie w całym roku obsłużyliśmy już prawie 150 tysięcy ton odpadów, w tym 40 tysięcy ton zagospodarowanych bezpośrednio w naszych zakładach.

Nasze cele na najbliższe miesiące pozostają jasne. W pierwszym kwartale 2026 roku realizujemy drugi etap wdrożenia dla wspo-

Jak informowaliśmy w poprzednim numerze, w trzecim kwartale pozyskaliśmy nowy kontrakt na obsługę dużych zakładów produkcyjnych. Dziś możemy już oficjalnie potwierdzić, że w ramach tego kontraktu przejęliśmy obsługę trzech fabryk oraz magazynów.

mnianych fabryk oraz przygotowujemy się do udziału w kluczowych przetargach u obecnych klientów, aby utrzymać relacje i dalej rozwijać współpracę. Równolegle planujemy znacznie zwiększyć strumień odpadów kierowanych do instalacji w Kaskach i Boleszynie, a dział handlowy będzie koncentrował się na pozyskaniu kolejnych zakładów produkcyjnych do obsługi. Kontynuujemy prace nad polepszeniem narzędzi controllingowych i raportowych.

W pierwszym kwartale 2026 roku przygotowujemy się do udziału w kluczowych przetargach u obecnych klientów, aby utrzymać relacje i dalej rozwijać współpracę.

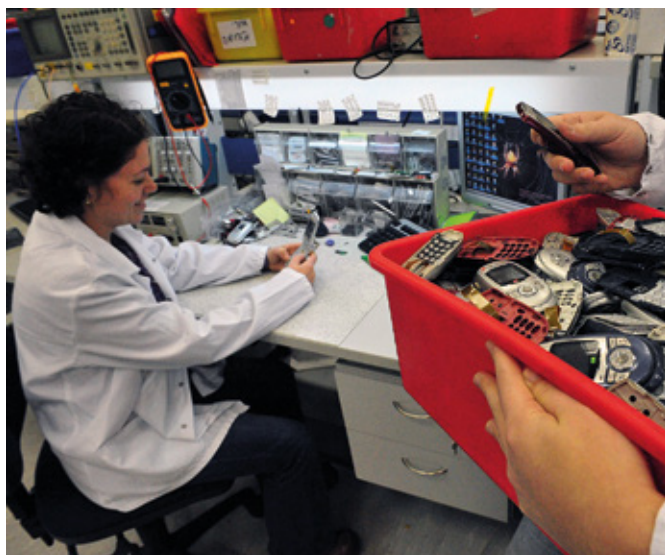
KONKURS

Uczniowie i seniorzy o recyklingu

Organizując konkurs na esej pod hasłem „Czym jest dla mnie recykling i ekologia?“, chcieliśmy porównać spojrzenia uczniów szkół ponadpodstawowych oraz słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku. Wyniki przeszły nasze oczekiwania – nadesłane prace okazały się niezwykle zróżnicowane pod względem treści.

Grono zwycięzców w kategorii uczniów tworzą: Amelia Tępińska, Antonina Śruttek i Bartłomiej Wójcik (Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Milanówku), Natalia Nieszyn i Michał Słapiński (Zespół Szkół nr 2 im. Gen. Józefa Bema w Milanówku) oraz Nadia Lulka, Olga Marcinkowska i Martyna Ratajczak (XX Liceum Ogólnokształcące im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Poznaniu).

Z kolei w kręgu słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Grodzisku Mazowieckim najlepszą pracę przygotowała Wiesława Śliwińska. Jej tekst, nadesłany w formie rękopisu, ma szczególnie, bardzo osobisty urok. Warto jednak zajrzeć także do esejów Jadwigi Ciacharowskiej, Małgorzata Rombel oraz Haliny Ślesińskiej-Ziętek.

Kiedy rozmawiamy o ekologii i recyklingu z młodymi ludźmi, otrzymujemy bardzo szeroki zakres emocji, postaw oraz przekonań. Niezwykle bogate, oparte na doświadczeniu spojrzenie na ekologię i recykling prezentują także refleksje seniorów. Pokazał to plon naszego konkursu na esej, skierowanego do licealistów i do słuchaczy uniwersytetu trzeciego wieku.

Optymizm, pesymizm, działanie. Perspektywa młodych

Dla niektórych to styl życia, dla innych wciąż zagadka, czasem także ciężar. W pracach uczniów biorących udział w konkursie widać jednak wyraźnie, że świadomość ekologiczna nie jest dla nich jedynie szkolnym obowiązkiem – to często osobista droga, poszukiwanie i próba odpowiedzi na pytanie: co ja mogę zrobić dla Ziemi?

Dla **Martyny Ratajczak** ekologia i recykling to przede wszystkim praktyka codzienności, zakorzeniona w nawykach i decyzjach, które nie wymagają wielkich słów, lecz wytrwałości. Jak podkreśla: „recykling uczy również szacunku do rzeczy czy środowiska”. Wyróżnia ją pragmatyczne podejście – nie wierzy w puste gesty, ale w konkret: wielorazowy bidon, naprawianie tego, co można naprawić, oraz ograniczenie marnowania jedzenia. To perspektywa działania „tu i teraz”.

Amelia Tępińska podchodzi do ekologii z ironią, ale przede wszystkim z dystansem, obnażając modne, lecz płytkie trendy ekologiczne.

Zadaje przewrotne pytanie: „Czy da się jeszcze uratować Ziemię, czy może warto zacząć budowę Biedronki na Marsie?”. Jej tekst wyróżnia się autoironią i trafną diagnozą: że ekologia bywa sprowadzana do wpływowego hasła, a jednocześnie potrafi uczyć pokory, cierpliwości i odpowiedzialności – także wtedy, gdy zastanawiamy się nad losem jednego papierka po lodach.

Nadia Lułka patrzy na ekologię szerzej – niemal systemowo. W jej oczach jest to „fascynujący i głęboki temat dotyczący filozofii życia, przetrwania i działania całego ekosystemu”. Wyróżnikiem ujęcia Nadii jest zachwyt nad złożonością świata przyrody i jednoczesna świadomość realnych globalnych zagrożeń. Młoda autorka akcentuje wagę pojedynczych decyzji, które – zwielokrotnione – mogą stać się siłą napędową zmian.

Michał Słapiński podchodzi do tematu praktycznie i gospodarnie. Wskazuje, że recykling to świadome ograniczanie ilości odpadów, ale także kreatywne wykorzystanie materiałów. Wspomina, jak sam „stworzył z kartonu figurkę kozy na prezent”. Łączy ekologię z realnymi korzyściami: oszczędnością, zdrowszym jądzeniem, mniejszym zużyciem energii. To spojrzenie osoby, która lubi działać i mierzyć efekty.

Antonina Śruttek wnosi ton najbardziej poetycki i refleksyjny. W jej słowach ekologia staje się dialogiem człowieka z naturą. Pisze: „Ziemia milczy. Nie krzyczy, nie błaga, nie pisze skarg”. Zatrzymuje się nad emocjami, jakie wywołują globalne katastrofy, i traktuje ekologię jako „rozmowę z Ziemią”, która zaczyna się od małych, czułych gestów – takich jak zasadzenie jednego drzewa.

Bartłomiej Wójcik oferuje perspektywę najbardziej harmonijną i pogodną. Jego ekologia to „świadomość, że jesteśmy częścią życia, gdzie wszystko ma znaczenie”. Recykling rozumie jako wyraz szacunku do zasobów, a troskę o środowisko widzi jako absolutny obowiązek. Jego tekst wyróżnia duch wdzięczności – za powietrze, ciszę lasu, śpiew ptaków, za wszystko, co natura daje człowiekowi.

Najbardziej krytyczny i przejmujący głos należy do **Natalii Nieszyn**. Jej perspektywa jest pokoleniowa, szczerza i pozbawiona złudzeń: „Ekologia i recykling z obowiązku stały się garbem moralnym”. Natalia widzi, jak trudno młodym ludziom zachować konsekwencję w świecie przesiąkniętym konsumpcjonizmem i jednocześnie jak łatwo poczuć się bezsilnym wobec skali problemu. Ten tekst jest ostrzeżeniem, ale i wołaniem o wspólnotę.

Historia zatacza koło. Spojrzenie seniorów

Tak różnorodne głosy uczniów stanowią dobre tło dla refleksji kolejnego pokolenia – seniorów, którzy mierzą się z tym samym tematem, ale z zupełnie innej perspektywy życiowej. Prace słuchaczy uniwersytetu trzeciego wieku odsłaniają niezwykle bogate, oparte na doświadczeniu spojrzenie na ekologię i recykling. W centrum uwagi auterek znajduje się zarówno pamięć dawnych praktyk, jak i troska o przyszłość – o to, czy świat pozostanie przyjazny kolejnym pokoleniom.

Uczniowie najmocniej akcentują indywidualne wybory, emocje i codzienne nawyki. Prace seniorów wskazują z kolei, że ekologiczne wybory każdego człowieka są fundamentem odpowiedzialności za wielopokoleniową wspólnotę.

Najpełniej wybrzmiewa to w nagrodzonej pracy **Wiesławy Śliwińskiej**, która prowadzi czytelnika przez własną biografię, aby pokazać, że recykling nie jest wynalazkiem współczesności. Przeciwnie – kiedyś był częścią codzienności. Autorka wspomina lata pięćdziesiąte, gdy „po mieście jeździł tak zwany szmaciarz”, a za stare ubrania otrzymywało się naczynia, rzecz jasna w proporcji zależnej od przekazanego wkładu. W swojej opowieści powraca obraz czasów, gdy butelki, makulatura, słoiki, a nawet ubrania miały realną wartość, a mieszkańcy chodzili po zakupy z własnymi opakowaniami: od toreb materiałowych po słoiki na produkty płynne. Autorka obserwuje, jak historia zatacza koło – od wieloletniego zaniedbania po powrót kaucjonowania – pytając z goryczą: „Czy naprawdę jesteśmy już tak bogaci, że nie opłaca się wykorzystanie surowców wtórnych?”. Jej tekst jest jednocześnie kroniką i przestrożą, lecz również wyrazem nadziei: „Každy kolejny pomysł i jego realizacja to krok w dobrym kierunku”.

Pozostałe prace tworzą szeroki obraz rzeczywistości – potwierdzają, że seniorzy patrzą na recykling jako na odpowiedzialność i wybór moralny. **Halina Ślesieńska-Ziętek** podkreśla przede wszystkim rolę edukacji i konsekwencji wspólnotowych: „Zatem najważniejszym zadaniem jest SPOŁECZNA EDUKACJA” – pisze, kreśląc obraz recyklingu jako obowiązku współdzielonego przez całe społeczeństwo.

Małgorzata Rombel wybiera ton bardziej emocjonalny, pytając, dlaczego mimo oczywistych narzędzi tak trudno zmienić codzienne nawyki. To ona przypomina, że „recykling nie jest mitycznym stworem – zależy od naszego sposobu myślenia”.

Jadwiga Ciacharowska patrzy na temat analitycznie. Dla niej recykling to strategia „optymalizacji zasobów i minimalizacji odpadów”, a ekologia – system naczyń połączonych, w którym każda zmiana wywołuje dalsze konsekwencje.

Ekologiczna sztafeta pokoleń

Mozaika poglądów i postaw zawarta w esejach nadesłanych przez licealistów ma pewien charakterystyczny dla wieku punkt wspólny. Uczniowie najmocniej akcentują indywidualne wybory, emocje i codzienne nawyki. Prace seniorów wskazują z kolei, że ekologiczne wybory każdego człowieka są fundamentem odpowiedzialności za wielopokoleniową wspólnotę. Mamy tu niezwykle interesujący dialog między generacjami, które różni wiele, ale łączy troska o Ziemię. To wielkie zadanie przerasta indywidualnego człowieka, lecz nie – wspólnotę.

Seniorzy patrzą na recykling jako na odpowiedzialność i wybór moralny.

Anna
Hiszpańska-Matek
ekspert ds. ochrony
środowiska,
psychodietetyk

Zdrowie na święta

Święta to wyjątkowy czas – spotkania z najbliższymi, tradycje i potrawy, na które czekamy cały rok. Niestety, to również okres, w którym szczególnie często marnujemy jedzenie oraz przeciążamy swój organizm nadmiarem kalorii. Warto się więc zastanowić, jak przygotować się do świąt odpowiedzialnie: dbając zarówno o planetę, jak i o własne zdrowie.

Zapobieganie marnowaniu żywności

Wielu z nas nie chce marnować jedzenia. Co roku przy świątecznym stole padają te same stwierdzenia: „dużo”, „za dużo”, „może w przyszłym roku mniej”. Jemy, a jedzenie i tak zostaje – i często je wyrzucamy.

Jedzenie i święta to dla mnie temat rzeka. Dziś skupię się na dwóch najważniejszych aspektach jedzenia w czasie świąt: marnowaniu żywności oraz dbaniu o zdrowie również przy bożonarodzeniowym stole.

Jak podaje „Rzeczpospolita”¹, w tygodniu świątecznym (od 23 do 30 grudnia) wyrzucamy około 1,6 kilograma jedzenia na osobę. Dużo. Szkoda i jedzenia, i tych, którzy w tym czasie mogą być głodni. Szkoda także planety.

Marnowana żywność trafia na wysypiska, które nie są obojętne ani dla nas, ani dla środowiska. Emitują gazy cieplarniane, zanieczyszczają powietrze i wody gruntowe, zmniejszają żyzność gleby, a także powodują nieprzyjemny odór. Stanowią zagrożenie dla ptaków i mają wpływ na obniżenie wartości gruntów.

Co więc zrobić, aby nie wyrzucać?

- Zastanówmy się, ile osób naprawdę będzie przy stole i ile rzeczywiście zjedzą.
- Kupujemy z głową, unikając promocji typu „trzy w cenie dwóch”, jeśli wiemy, że nie wykorzystamy wszystkiego – zwłaszcza produktów z krótką datą przydatności.
- Przygotujmy w tym roku mniej potraw. Jeśli się obawiamy, że jedzenia będzie za mało, miejmy w zanadrzu składniki w zamrażarce, lodowce czy szafce – żeby w razie potrzeby szybko przyrządzić potrawy.

1 <https://www.rp.pl/przemysl-spozywczy/art41538111-swiate-swieta-i-dokosza-wyrzucamy-1-6-kg-swiatecznego-jedzenia-na-osobe>

- Ustalmy z rodziną, kto co przynosi, aby nie skończyć z trzema piernikami i czterema makowcami.
- Potrawy takie jak mięsa, pierogi, barszcz czy kapusta z grzybami można od razu podzielić na porcje i zamrozić. Wyjmujemy je w kolejnych dniach, zgodnie z realnymi potrzebami.

Jeśli po świętach zostanie jedzenie:

- Podzielmy się z potrzebującymi, na przykład zanosząc jedzenie do najbliższej jadłodzielni.
- Zamroźmy to, co nie było wcześniej mrożone.
- Poszukajmy przepisów na kreatywne dania z resztek.

Jak nie przytyć w święta i czuć się zdrowo - przed, w trakcie i po

Wiele osób przed świętami postanawia: „W tym roku będzie inaczej, nie będę się objadać”. Jednak po trzech dniach okazuje się, że mamy dwa kilogramy więcej, gorsze samopoczucie i wyrzuty sumienia. Czy można temu zapobiec? Tak.

Jeśli dbasz o zdrowie na co dzień, stosujesz zasady zdrowego talerza i zachowujesz aktywność przez cały rok, spróbowanie po kawałku każdej potrawy oraz odrobiny ciasta nie powinno być problemem – zwłaszcza jeśli planujesz spacer po obiedzie.

Jeśli jednak masz nadwagę, chorujesz na otyłość lub dopiero zaczynasz dietę redukcyjną, a do tego uwielbiasz jeść – święta mogą być wyzwaniem. Oto kilka wskazówek, jak je przetrwać bez dodatkowych kilogramów:

- Staraj się trzymać zasad zdrowego talerza (½ warzyw, ¼ białka, ¼ pełnoziarnistych węglowodanów).
- Pij wodę – często i co najmniej 30 mililitrów na każdy kilogram masy ciała.
- Zrezygnuj ze słodkich napojów.
- Próbuje potraw, zwłaszcza ulubionych, ale w małych porcjach – nawet jeśli jest ich dwanaście.
- Wybieraj „wartościowe przyjemności”: jeśli czekasz cały rok na makowiec babci, zjedz dwa kawałki, ale zrezygnuj z innych ciast.
- Zaczynaj posiłki od warzyw i białka, nie od węglowodanów.
- Zjedz zdrowy posiłek trzy, cztery godziny przed wigilią, by nie siadać do stołu „głodny jak wilk”.
- Ogranicz alkohol – utrudnia trawienie i sprzyja tyłoci.
- Zaplanuj ruch: spacer przed posiłkiem i po posiłku to minimum, możesz też biegać, iść na kijki albo po prostu pomagać w kuchni i wnoszeniu potraw – to również aktywność.
- Ciasta i słodycze jedz ze smakiem, ale niech nie staną się głównym posiłkiem.
- Zachowuj trzy-, czterogodzinne przerwy między posiłkami.
- Jeżeli przyjmujesz gości, po posiłku schowaj jedzenie ze stołu, by nie kusilo.
- Miej dla siebie wyrozumiałość. Jeśli jednego dnia zjesz za dużo, wyciągnij wnioski i kolejnego dnia jedz bardziej racjonalnie oraz zwiększ aktywność fizyczną.

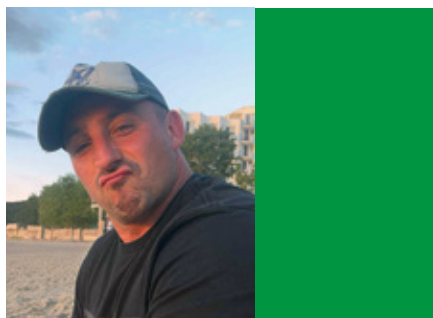
Zdrowych świąt!

Przygotujmy w tym roku mniej potraw. Jeśli się obawiamy, że jedzenia będzie za mało, miejmy w zanadrzu składniki w zamrażarce, lodówce czy szafce – żeby w razie potrzeby szybko przyrządzić potrawy.

LUDZIE FENIKSA

Bartłomiej Piotrowski

Brygadzysta

Reprezentuje Feniksa w poznańskiej fabryce Nivea. Pracuje z nami od czterech lat. Choć dziś jest jednym z filarów zespołu, jego droga zawodowa zaczynała się gdzie indziej. Jako zawodowy elektryk ponad dekadę spędził na dużych budowach obiektów mieszkaniowych i przemysłowych. Później zajął się montażem stoisk targowych, na pięć lat zakotwiczył się w branży logistycznej, spędził także dwa lata w Holandii.

Wspomina, że do Feniksa trafił w momencie, gdy po raz pierwszy w życiu szukanie pracy nie szło mu tak gładko jak zwykle. Miał przed sobą propozycję z budowy, ale nie do końca mu odpowiadała. W drodze na rozmowę bił się z myślami, czy ją przyjąć. Wtedy zadzwonił jego przyszły szef z Feniksa. – To było coś nowego, a mnie nowe pociąga – uśmiecha się.

Już na wejściu otrzymał propozycję objęcia funkcji brygadzysty, jednak zależało mu na poznaniu ludzi i realiów pracy, dlatego formalnie został nim dopiero po roku. Wkrótce przejął również rolę osoby wdrażającej nowych pracowników – także w okresie zmian związanych z odejściem poprzedniego szefa. Odnalazł się błyskawicznie. Wykorzystał doświadczenie z wcześniejszych branż i zaproponował reorganizację systemu odpadowego w fabryce. Przejął na siebie kwestie dokumentacyjne, samodzielnie zaczął prowadzić karty BDO, zdobywał kolejne uprawnienia. – Lubię działać samodzielnie, bez konieczności dzwonienia po pomoc – podkreśla.

Dziś odpowiada za pełne zarządzanie procesem utylizacji odpadów: od organizacji pracy i nadzoru nad zespołem po kontakt z koordynatorami fabryki. – Rozbudowa zakładu przyniosła wyzwania, ale

także energię do szukania nowych rozwiązań – wyjaśnia. – Praca jest dynamiczna. Są dni spokojne, ale bywają też takie, gdy telefon dzwoni raz za razem – dodaje. Jako firma zewnętrzna Feniks działa w określonych ramach, jednak gdy sytuacja tego wymaga, Bartłomiej angażuje się bardziej, niż ktokolwiek mógłby od niego wymagać.

To człowiek, który nie lubi nudy. Po pracy często można go spotkać na przykładowej siłowni. – Ćwiczenia są dla mnie formą wypoczynku i sposobem na utrzymanie formy. A przy tym pomagają rozwijać relacje z innymi osobami z fabryki – mówi. Gdy rozmawiamy, Bartłomiej ma wprawdzie przerwę w ćwiczeniach spowodowaną przez kontuzję, ale od Nowego Roku wraca do ćwiczeń. Postanowienia noworoczne mogą się kojarzyć ze słomianym zapałem, ale nie u niego. – Właśnie od 1 stycznia rzucałem papierosy, przestawałem słodzić kawę, później odchudzałem się tak, żeby stracić piętnaście kilogramów bez utraty masy mięśniowej, co samo w sobie jest niełatwe. I zawsze tych postanowień dotrzymywałem – zaznacza.

W przeszłości Bartłomiej trenował piłkę nożną, a do trzydziestki regularnie grał ze znajomymi. Masa mięśniowa, którą zbudował, przeszkadzała jednak w szybkiej grze. Teraz raczej kibicuje ulubionemu Lechowi Poznań. Na mecze chodzi z nastoletnimi córkami, i to regularnie. – We troje oglądamy na żywo większość spotkań sezonu – mówi z dumą. Dużo czasu spędza aktywnie z psem, energicznym mieszańcem border collie. Każdego dnia rezerwuje czas na dłuższy spacer, najchętniej w zielonym otoczeniu nad Wartą. A kiedy wraca, włącza konsolę. Jego sposobem na relaks są gry na PlayStation 5 – zwłaszcza FPP. Uwielbia serie *Far Cry*, *The Last of Us* oraz polskie produkcje typu *Wiedźmin* i *Dying Light*. Może pod choinką znaleźć kolejny świetny tytuł?

AKTUALNOŚCI

Feniks zwycięzcą w Pucharze Recyklingu Krajowej Izby Gospodarczej!

Puchar Recyklingu Krajowej Izby Gospodarczej to nazwa prestiżowego konkursu, który od 2000 roku propaguje efektywne systemy selektywnej zbiórki odpadów oraz działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska. Choć samej nagrodzie patronuje Krajowa Izba Gospodarcza, organizatorem konkursu jest miesięcznik „Przegląd Komunalny”.

Ceremonia wręczenia statuetek była częścią 29. Kongresu Ochrony Środowiska ENVICON, który odbył się 2 i 3 grudnia 2025 roku w Łodzi. Przyznaniu nagrody, którą odebrał prezes zarządu Andrzej Kopeć, towarzyszyła rozbudowana laudacja. Pozwalamy sobie przytoczyć ją w całości.

„Z przyjemnością pragniemy wyróżnić firmę **Feniks Recykling Sp. z o.o. z Grodziska Mazowieckiego** – przedsiębiorstwo, które w sposób konsekwentny i profesjonalny realizuje swoją misję w obszarze nowoczesnej gospodarki odpadami od ponad 20 lat. W wielkim skrócie można stwierdzić, że Feniks Recykling to zrównoważony rozwój, innowacje i inwestycje. Feniks Recykling od lat buduje silną pozycję rynkową, opierając swoją działalność na trzech kluczowych filarach: **efektywnym zarządzaniu odpadami przemysłowymi, najwyższych standardach operacyjnych oraz partnerskim podejściu do współpracy z klientami.** Dzięki inwestycjom w rozwój technologiczny oraz odpowiedniej infrastrukturze i dynamicznemu zespołowi firma zapewni sprawny odbiór, segregację i przetwarzanie odpa-

dów od ponad 150 dużych przedsiębiorstw, wspierając tym samym te podmioty w realizacji wysokich standardów środowiskowych.

Współpraca firmy Feniks z przedsiębiorstwami oraz Instytutami Naukowymi doprowadziła do wdrożenia innowacyjnych technologii recyklingu materiałowego dla odpadów z sektora spożywczego i kosmetycznego. Na uznanie zasługuje wdrożenie recyklingu wielu produktów kosmetycznych do pielęgnacji ciała i wdrożenie recyklingu zużytych jednorazowych kapsulek do kawy. W procesie odzysku w swoich zakładach, firma odzyskuje miesięcznie przeszło 3000 Mg odpadów spożywczych i kosmetycznych. Wszystkie działania firmy wpisują się w ideę Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ) oraz pokazują, że polskie średnie przedsiębiorstwa posiadają ponadprzeciętną zdolność innowacyjną.

Na uznanie zasługuje również konsekwentna polityka jakości oraz rzetelne podejście do każdego etapu procesu gospodarki odpadami. Wdrożony w ponad 40 fabrykach na terenie całego kraju system outsourcingu odpadowego przekłada się na zagospodarowanie 150 000 Mg odpadów rocznie. Klienci bardzo cenią sobie stabilną współpracę z firmą Feniks i część z nich w tym roku będzie obchodziła piętnastą rocznicę współpracy z naszym dzisiejszym laureatem. To dobitnie potwierdza, że jakość usług oraz bezpieczeństwo klienta jest czynnikiem najważniejszym dla utrzymania rynku. Feniks Recykling działa w sposób transparentny i zgodny z obowiązującymi przepisami, tworząc stabilne podstawy do długofalowej współpracy biznesowej. Kluczową rolę odgrywa tu zespół doświadczonych specjalistów i pracowników, których kompetencje i zaangażowanie przekładają się na realną wartość dla klientów. Na czele zespołu stoi Prezes Zarządu i założyciel spółki Pan Andrzej Kopeć.

Na uwagę oraz szczególne wyróżnienie zasługuje aktywność firmy w zakresie edukacji ekologicznej i różnorodnych kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnych, jak również do szerokiego kręgu odbiorców np. wydawnictwa, biuletyny i regularnie wydawany kwartalnik dla przedsiębiorców.

Z uznaniem gratulujemy dotychczasowych osiągnięć i życzymy dalszego, dynamicznego rozwoju – zarówno w obszarze innowacji technologicznych, jak i w budowaniu długotrwałych relacji biznesowych”.

To dla nas wielki zaszczyt, że zostaliśmy wyróżnieni spośród wielu polskich instytucji i osób, które wykonują znakomitą pracę na rzecz środowiska. Na pewno nie spoczniemy na laurach!

Kluczową rolę odgrywa tu zespół doświadczonych specjalistów i pracowników, których kompetencje i zaangażowanie przekładają się na realną wartość dla klientów.

Dar dla strażaków

Z ogromną radością przekazaliśmy Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim darowiznę – wysokiej jakości odzież termoaktywną, która pomoże druhom w codziennej wymagającej służbie. To dla nas zaszczyt móc wspierać tych, którzy każdego dnia dbają o nasze bezpieczeństwo. Przypominają nam o tym choćby regularne, coroczne ćwiczenia przeciwpożarowe, z udziałem między innymi strażaków z Grodziska. Ta darowizna, podobnie jak poprzednie, jest skromnym wyrazem naszej ogromnej wdzięczności za ich odwagę, poświęcenie i niezawodną gotowość do działania o każdej porze. Niech przekazana odzież służy jak najlepiej.

Jazz nad Mrowną

W trakcie **Mrowna Jazz Festival** w Grodzisku Mazowieckim cztery dni listopada były wypełnione koncertami oraz warsztatami muzycznymi i tanecznymi. Nie zabrakło też wystawy fotografii, seansu filmowego ani energetycznego jam session. Festiwal otworzyła wystawa **Ptaszynowi w hołdzie** – **Wierzbicki Jarek Fotografia**, a wieczór należał do zespołu **X POP LATINO** i tanecznych warsztatów prowadzonych przez **Łukasza Kosińskiego**. W piątek pokazano film dokumentalny **Zbigniew Seifert. Przerwana podróż** w reżyserii **Roberta Kaczmarka**, po którym wystąpił **Bernard Maseli**, świętujący czterdziestolecie pracy artystycznej. Sobota przyniosła targi perkusyjne **Drummers United Polska** oraz giełdę **DRUMCYCLE**, a wieczorem **koncerty Myrczek & Schmidt Quintet** z projektem **Młynarski. Bynajmniej** oraz **Pauliny Przybysz**, zakończone otwartym jazzowym jam session. Festiwal zwińczyła niedziela z warsztatami perkusyjnymi, koncertem **Sylwester Bugajak Project** oraz finałem **Tribute to Polski Jazz vol. 3** z udziałem wspaniałej **Krystyny Prońko**.

Feniks Recykling miał zaszczyt i przyjemność wspierać Mrowna Jazz Festival 2025 jako sponsor.

Twórcze zmagania

Gmina Kowiesy
Z Feniksem w zgodzie:
Śmieci w koszach,
Nie w przyrodzie.

Sentencja ta, zaproponowana przez uczniów klasy I b ze szkoły w Kowiesach, zwyciężyła w konkurencji dotyczącej przygotowania hasła zachęcającego do ochrony środowiska w najbliższej okolicy. Wielkie brawa! Z kolei w konkurencji gazetek ściennych na temat segregacji odpadów (z prezentacją rodzajów odpadów oraz zasad ich segregacji) pierwsze miejsca zajęły:

- w szkole w Baranowie klasa VI za gazetkę **Elektrośmieci oddajesz – prezenty dostajesz. Mądre dzieci segregują elektrośmieci**, między innymi z krzyżówką,

- w szkole w Bożej Woli klasa VII a za gazetkę **Elektrośmieci i ich utylizacja**, z interaktywnym elementem gry,

- w szkole w Golach klasa VI za gazetkę **Segregacja to przyszłościowa akcja**. Drużbie życie elektrośmieci, która akcentuje watek odpadu jako zasobu produkcyjnego,

- w szkole w Kaskach klasa V za gazetkę **Dbajmy o Ziemię, utylizujmy elektroodpady**, podkreślającą szkodliwość złe zagospodarowanych odpadów tego typu.

Obie konkurencje, podsumowane w końcu listopada, to oczywiście kolejne etapy konkursu „**Ekologiczni sąsiedzi – przygoda z Feniksem**”, który trwa przez cały rok szkolny w szkołach z gmin Baranów i Kowiesy, gdzie prowadzimy działalność biznesową.

Coraz bliżej święta

W grudniu rozstrzygnęliśmy konkurs „**EKO – gwiazdka**”, do którego zaprosiliśmy pracowników zakładów współpracujących z naszą firmą. Serdecznie dziękujemy za udział i przygotowane prace! Uczestnicy udowodnili, że z materiałów z recyklingu i surowców naturalnych można stworzyć wyjątkowe świąteczne dekoracje, a przy okazji zwrócić uwagę na znaczenie właściwej segregacji odpadów i troski o środowisko. Otrzymane ozdoby zachwyciły nas pomysłowością, starannością wykonania oraz kreatywnym podejściem do idei „odpadów jako zasobów”. Wybór najpiękniejszej pracy nie był łatwy. Decyzją jury Grand Prix otrzymała pani Anna Sokoliuk z zakładu Lear Pruszków. Brawo! Właśnie tę najwyższą nagrodzoną ozdobę można zobaczyć na okładce bieżącego numeru magazynu. Gratulujemy wszystkim laureatom i dziękujemy każdemu, kto zaangażował się w tę inicjatywę. Mamy nadzieję, że konkurs był nie tylko okazją do dobrej zabawy, ale także inspiracją do codziennych ekologicznych działań.

Wspieramy i zachęcamy do wsparcia

Trwa okres rozliczania PIT-ów. Sami wspieramy i zachęcamy, by swoim 1,5% wspierać te placówki:

- **Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej**, który pod auspicjami Powiatu Grodzkiego funkcjonuje przy ulicy Piasta w Milanówku. Placówka ta zapewnia podopiecznym – osobom z niepełnosprawnością intelektualną i ruchową – warunki dobrego życia, rehabilitacji i rozwoju. KRS 00 00 21 55 85, cel szczegółowy: Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy KSN AW Milanówek
- **Środowiskowy Dom Samopomocy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w Podkowie Leśnej**, działający pod auspicjami Powiatu Grodzkiego. Placówka zapewnia codzienne wsparcie osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami psychicznymi, oferując terapię zajęciową, rehabilitację społeczną oraz wszechstronną terapię indywidualną. KRS 00 00 21 55 85, cel szczegółowy: Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej
- **Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych MALWA PLUS w Grodzisku Mazowieckim**. Tu w wielu pracowniach, między innymi komputerowej, kulinarnej, rękodzielniczo-szwalniczej i umiejętności społecznych, niemal osiemdziesiąt osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym przygotowuje się do wejścia na rynek pracy, a w nowo otwartej pracowni treningu mieszkaniowego – do samodzielnego życia. KRS 0000374369
- **Polski Czerwony Krzyż – Oddział Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim**. Ta organizacja pożytku publicznego zapewnia pomoc żywnościową aż dziewięciu tysiącom osób o niskich dochodach, gospodaruje produktami spożywczymi o krótkim terminie przydatności w celu zapobiegania marnotrawstwu, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu narażonych na nie osób (zwłaszcza młodzieży i seniorów) prowadzi Klub Seniora Makówka i rozwija krwiodawstwo. KRS 0000225587 z dopiskiem: „PCK OR Grodzisk Maz.”. Polski Czerwony Krzyż zachęca także do darowizn materialnych w postaci artykułów spożywczych oraz chemiczno-kosmetycznych.

EKOINNOWACJE

Opony bez powietrza? To dobrze!

Motoryzacja stoi u progu zmiany, która jeszcze niedawno wydawała się wizją rodem ze *science fiction*. Michelin zaprezentował technologię opon niewymagających powietrza. Nowe rozwiązanie, rozwijane we współpracy z koncernem General Motors, opiera się na elastycznej strukturze kompozytowej przypominającej ażurową sieć. To ona przejmuje funkcję tradycyjnego ciśnienia gazu w dętcie, zapewniając stabilność, przyczepność i komfort jazdy – bez ryzyka przebicia, wycieku czy nagłej utraty kontroli nad

pojazdem. Co więcej, konstrukcja opony pozwala ograniczyć zużycie kauczuku, a tym samym zmniejszyć ilość odpadów. W rezultacie technologia ta uznawana jest za jeden z najbardziej obiecujących kroków w stronę zrównoważonej motoryzacji.

Prototypy systemu UPTIS zostały już sprawdzone w codziennym użytkowaniu na elektrycznym chevrolecie bolt EV.

Testy potwierdziły, że opony zachowują się przewidywalnie, pracują cicho i oferują właściwości jezdne porównywalne z klasycznymi rozwiązaniami – eliminując jednocześnie ich największą wadę: podatność na uszkodzenia. Jeśli plany producentów zostaną zrealizowane, w nadchodzących latach na drogi mogą wyjechać pierwsze samochody wyposażone w nowatorskie opony. O ile się upowszechnią, zniknie jedno z największych utrapień kierowców. A w bagażnikach zwolni się miejsce dotąd zajmowane przez koło zapasowe.

FENIKS

RECYKLING

ul. Romualda Traugutta 40
05-825 Grodzisk Mazowiecki
tel. +48 539 018 554
redakcja@feniks-recykling.eu
Numer w rejestrze: PR 21523